

Stanowisko Instytucji Zarządzającej programem Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 wobec uwag zgłoszonych w ramach konsultacji społecznych Standardów realizacji wsparcia w mieszkaniach z usługami/ze wsparciem w ramach Działania 8.5 Usługi społeczne programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, przeprowadzonych w dniach 29 października 2025 r. – 7 listopada 2025 r.

Fundusze Europejskie
dla Lubelskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lp.	Nazwa podmiotu zgłaszającego (prosimy nie podawać danych osobowych)	Standardy (rozdział/strona)	Treść uwagi (propozycja zmian) wraz z uzasadnieniem	Stanowisko Instytucji Zarządzającej
1	Lubelskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych -Sejmik Wojewódzki	IX/9	PUNKT.15 Gdy z mieszkania korzystają osoby niepełnosprawne, osoby o specjalnych potrzebach-w tym osoby w podeszłym wieku lub przewlekle chore, łazienka musi być dostępna architektonicznie, posiadać odpowiednie uchwyty i siedziska niezbędne do korzystania z elementów wyposażenia łazienki, sygnalizator bezpieczeństwa ,przewijak/leżankę i podnośnik umożliwiający przewinięcie dorosłej osoby z niepełnosprawnością lub podanie leków w pozycji leżącej. Spełnienie tych warunków umożliwia użytkownikom mieszkania wsparcie w wykonywaniu czynności higieniczno-pielęgnacyjnych i zdrowotnych.	Wyjaśnienia IZ FEL wyjaśnia, że wskazane zapisy konsultowanego dokumentu stanowią minimalne wymagania, niezbędne do spełnienia w przypadku, gdy z mieszkań korzystają osoby z niepełnosprawnościami, o specjalnych potrzebach. Niewykluczone jest dostosowanie pomieszczeń w szerszym zakresie, jeśli jest to uzasadnione potrzebami grupy docelowej obejmowanej wsparciem. Wskazany katalog wyposażenia jest minimalnym standardem i może zostać rozszerzony indywidualnie do potrzeb mieszkańców, co będzie podlegało ocenie pod kątem kwalifikowalności wydatków na

				etapie oceny formalno-merytorycznej. W celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych zapis dotyczący wyposażenia łazienki zostanie zmodyfikowany analogicznie jak przewidują to wymogi Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 30 października 2023 r. w sprawie mieszkań treningowych i wspomaganych: (...) 13. Łazienka jest wyposażona w: - wannę lub natrysk; - umywalkę; - miskę ustępową, jeżeli nie ma wydzielonego ustępu; - odpowiednie uchwyty i siedziska niezbędne do korzystania z elementów wyposażenia łazienki – w przypadku gdy z mieszkania korzystają osoby z niepełnosprawnością, osoby w podeszłym wieku lub przewlekle chore. (...)
--	--	--	--	---

2	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za krokiem” w Zamościu	Roz. I. Zasady ogólne, pkt 1, str. 1 1. Minimalny standard świadczenia usług w mieszkaniach z usługami i mieszkaniach ze wsparciem (<i>zwane dalej łącznie mieszkaniem z usługami/ze wsparciem</i>) tworzony był w oparciu o zapisy (...) p	Propozycja zmiany: Dodać: - Konwencji Narodów Zjednoczonych z 13.12.2006 r. o Prawach Osób Niepełnosprawnych - Ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami z 19 lipca 2019 r. Uzasadnienie: zgodność z tymi dokumentami powinna być uwzględniona jako nadrzędna w zakresie dostępności, autonomii i prawa do niezależnego życia. Stanowi to fundament dla standardów lokalowych i organizacyjnych.	Uwaga uwzględniona W Roz. I. Zasady ogólne, pkt 1 zostaną uwzględnione następujące dokumenty : - Konwencja Narodów Zjednoczonych z 13.12.2006 r. o Prawach Osób Niepełnosprawnych - Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.
3	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za krokiem” w Zamościu	Standardy realizacji (...), str. 1-10 Określenie grupy docelowej: min. osoby niepełnosprawne	Propozycja zmiany: osoby z niepełnosprawnościami Uzasadnienie: Zgodnie z Konwencją NZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych oraz Strategią na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021–2030, stosowanie formy ‘osoba z niepełnosprawnościami’ odzwierciedla podejście podmiotowe i włączające. Termin ten jest zgodny z zasadą godności, równości i	Uwaga uwzględniona Skorygowano zapis w Rozdziale VIII - „osoby niepełnosprawne” został zastąpiony zapisem „osoby z niepełnosprawnością”.

			niedyskryminacji, a jego użycie w dokumentach publicznych i komunikacji instytucjonalnej stanowi wyraz szacunku wobec osób, których niepełnosprawność nie definiuje jako całości ich tożsamości.	
4	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za krokiem” w Zamościu	Roz. VI. Zakres wsparcia i realizowanych usług, pkt 2, str. 4 2.Podmiot prowadzący mieszkanie, na podstawie indywidualnej analizy potrzeb w zakresie zapewnienia niezależnego życia określa zakres świadczonych uczestnikowi/uczestnikom usług społecznych i zakres wsparcia realizowany w mieszkaniu z usługami/ze wsparciem oraz zasady korzystania z nich i reguluje je w kontrakcie lub programie.	Propozycja zmiany: Podmiot prowadzący mieszkanie, na podstawie analizy potrzeb w zakresie zapewnienia niezależnego życia zawiera w regulaminie mieszkania katalog usług możliwych do świadczenia uczestnikowi/uczestnikom w mieszkaniu z usługami/ze wsparciem. Uzasadnienie: kontraktowanie usług i zasad warunkujących korzystanie z mieszkania (ponad niezbędne zasady społeczne i bezpieczeństwa) ogranicza niezależność mieszkańca i jest przesłanką wskazującą na instytucjonalny charakter wsparcia co jest niezgodne z art. 19 Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych i narusza prawa podstawowe człowieka.	Wyjaśnienia IZ FEL wyjaśnia, że zgodnie ze Szczegółowym Opisem Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, w zakresie interwencji będącej przedmiotem naboru dla której tworzony jest konsultowany dokument, jednym z kluczowych warunków realizacji projektów jest to, aby wsparcie oferowane w projektach było dostosowane do indywidualnych potrzeb, potencjału i osobistych preferencji odbiorców tych usług (zwłaszcza w przypadku osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i osób z niepełnosprawnościami). Zatem założeniem Standardów jest, aby wsparcie w projekcie było szyte na miarę konkretnych, indywidualnych potrzeb uczestnika mieszkania z

				wykorzystaniem katalogu usług możliwych do realizacji w ramach Działania 8.5 Usługi społeczne. Mając na uwadze powyższe, jak również możliwą do objęcia wsparciem grupę docelową w ramach Działania 8.5 Usługi społeczne, która będzie korzystała z mieszkań z usługami lub mieszkań ze wsparciem, w ocenie IZ FEL zakres świadczonych usług/wsparcia, jak również warunki wsparcia powinny zostać ustalone indywidualnie z każdym uczestnikiem projektu, a następnie wyartykułowane w indywidualnym dokumencie (np. kontrakcie lub programie). W celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych w tym zakresie doprecyzowano zapis: „(...) 2. Podmiot prowadzący mieszkanie, na podstawie indywidualnej analizy potrzeb w zakresie zapewnienia niezależnego życia, określa zakres świadczonych uczestnikowi/uczestnikom usług
--	--	--	--	--

				społecznych i zakres wsparcia realizowany w mieszkaniu z usługami/ze wsparciem oraz zasady korzystania z nich i reguluje je w indywidualnym dokumencie np. w kontrakcie lub programie. (...)
5	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za krokiem” w Zamościu	Roz.VI. Zakres wsparcia i realizowanych usług, pkt 3,4, str. 4-5 3. Dla każdego mieszkańca mieszkań z usługami wyznacza się koordynatora. Działalność koordynatora obejmuje, m.in.: a) monitorowanie sposobu użytkowania mieszkania; 4. Dla mieszkańca mieszkań ze wsparciem wyznacza się osobę wspierającą mieszkańca, do zadań której należy przeprowadzenie spotkań monitorujących z mieszkańcem, z częstotliwością dostosowaną do potrzeb – rekomenduje się nie rzadziej niż 1 raz w tygodniu. Mieszkaniec jest zobowiązany do udziału w spotkaniach monitorujących. (.....)	Propozycja zmiany: Dodać zapis-Wizyty monitorujące będą odbywały się z poszanowaniem prawa do prywatności mieszkańców. Będą miały na celu sprawdzenie bieżącej realizacji umowy o dofinansowanie, bez konieczności odwiedzania mieszkańców w ich mieszkaniach. Usunąć zapis- rekomenduje się nie rzadziej niż 1 raz w tygodniu. Uzasadnienie: wizyty monitorujące powinny odbywać się z pełnym poszanowaniem prywatności, intymności i godności mieszkańców mieszkań z usługami/ze wsparciem, w miarę potrzeb. Jako osoba posiadająca tytuł prawny do lokalu (umowa cywilno-prawna/umowa najmu), mieszkaniec nie ma przecież	Uwaga nieuwzględniona. Biorąc pod uwagę możliwą do objęcia wsparciem grupę docelową, rodzaj usług świadczonych w mieszkaniach, zakres wsparcia możliwy do realizacji w mieszkaniach oraz zakres działań koordynatora lub osoby wspierającej, w opinii IZ FEL istnieje konieczność spełnienia minimalnego wymogu wskazanego w pkt 3 i 4 rozdział VI Standardów. Jednocześnie IZ FEL zaznacza, że warunkiem otrzymania dofinansowania i realizacji wsparcia jest obligatoryjne spełnienie kryteriów wyboru projektów, w tym przytoczonego w uwadze nr 2 kryterium nr 4 „Projekt jest zgodny z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych, sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006

			obowiązku wpuszczać do mieszkania nikogo obcego (prócz oczywiście sytuacji nadzwyczajnych, do których jednak wyżej wymieniona nie zalicza się).	r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169, z późn. zm.), co zapewni, że realizacja wsparcia odbywać się będzie z uwzględnieniem zasad wskazanych w uwadze.
6	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za krokiem” w Zamościu	Roz. VI. Zakres wsparcia i realizowanych usług , pkt. 8, str. 6 8. Usługi/wsparcie, o których mowa w pkt 6 i pkt 7 są świadczone na rzecz osób wymagających takich usług/wsparcia w różnych porach dnia i adekwatnie do występujących potrzeb przez 7 dni w tygodniu, w godzinach od 6:00 do 22:00 . Intensywność usługi/wsparcia, wymiar godzin i zakres godzin świadczenia niezbędnego wsparcia uzależniona jest od potrzeb danej osoby i powinna zostać ustalona indywidualnie.	Propozycja zmiany: Usunąć zapis: w godzinach od 6:00 do 22:00. Dodać zapis: i w miarę potrzeb w nocy. Uzasadnienie: Osoby wymagające wysokiej jakości wsparcia, powinny móc korzystać z usług o różnych porach, w tym w nocy i w niektórych sytuacjach całodobowo. Znaczna liczba osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi w stopniu znacznym znajdująca się w katalogu odbiorców działania 8.5 wymaga wsparcia w różnych porach dnia i nocy, np. w skorzystaniu z toalety w przypadku osób z niepełnosprawnościami ruchowymi.	Uwaga uwzględniona. Przeformułowano zapis, który umożliwi świadczenie usług również w godzinach nocnych: „(...) 8. Usługi/wsparcie, o których mowa w pkt 6 i pkt 7 są świadczone na rzecz osób wymagających takich usług/wsparcia w różnych porach dnia i adekwatnie do występujących potrzeb przez 7 dni w tygodniu, co do zasady w godzinach od 6:00 do 22:00.(...)”